

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 9986
Tarih : 15.01.2025

10/2256

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

AKP-MHP iktidarının ekonomi politik tercihleri ve uyguladığı program nedeniyle enflasyon ve hayat pahalılığı kronik hale gelmiştir. Asgari ücrete yüzde 30, en düşük emekli maaşına yüzde 15,72, memur ve memur emeklilerine yüzde 11,54 zam yapılırken buna karşılık açıklanan yeniden değerlendirme oranı nedeniyle vergilere, harçlara, cezalara yüzde 43,93 ve hesaplanan TÜFE nedeniyle Ocak ayında ev kiralarna yüzde 58,51 oranında artış yapılmıştır. 2025 yılıyla birlikte iğneden ipliğe her şeye gelen zamlar emeğiyle geçinen on milyonlarca yurttaşın geçim sıkıntısını büyötmektedir. 2025 yılıyla birlikte hızlanan zam yağmuru sorununa ivedilikle çözüm bulunması için gerekli olan tedbirlerin ve politikaların araştırılarak belirlenmesi ve hayata geçirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddelerine göre meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

Gülistan Kılıç Koçyiğit

DEM Parti Grup Başkanvekili

Kars Milletvekili

Sezai Temelli

DEM Parti Grup Başkanvekili

Muş Milletvekili

GEREKÇE

AKP-MHP iktidarının ekonomi politik tercihleri nedeniyle Türkiye ekonomisi uzunca bir süredir ciddi bir kriz hali içerisinde debelenip durmaktadır. Ekonomik krizin faturası ise emekçilere çıkarılmaktadır. Yüksek enflasyon, hayat pahalılığı, ığneden ipliğe gelen zamlar emeğiyle geçinen on milyonları yoksullaştırmaktadır. Bu durumu geçtiğimiz günlerde bizzat Ekonomi ve Maliye Bakanı Mehmet ŖimŖek de ‘‘Türkiye’de ciddi bir enflasyon ve hayat pahalılığı sorunu var’’ diyerek kabul etmiştir.

Türkiye’de yurttaşların geçim sıkıntısının kronik hale gelmiş olmasının en büyük nedenlerinden biri de iktidarın belirlediği hedef enflasyon oranı, T  K marifetiyle açıklanan resmi enflasyon oranları ve bu oranlar baz alınarak yapılan ücret artışlarıdır. Gerçek ve hissedilen enflasyonun yaklaşık yarısı kadar açıklanan resmi enflasyon oranları nedeniyle asgari ücrete, emekli ve memur maaşlarına enflasyonun altında artışlar yapılmıştır. Buna göre 2025 yılında asgari ücret yüzde 30 artış yapılarak 22 bin 469 lira, en düşük emekli maaşı yüzde 15,72 artış yapılarak 14 bin 469 lira olarak belirlenmiştir. Memur ve memur emeklilerine ise yılın ilk altı ayı için yüzde 11,54 zam yapılmıştır. Türk-İř’in yaptığı araştırmaya göre dört kişilik ailenin aylık gıda harcaması tutarı yani açlık sınırı 21 bin 83 lira, gıda ile birlikte diğer tüm temel harcamalar için haneye girmesi gereken toplam gelir tutarı yani yoksulluk sınırı ise 68 bin 675 lira olarak gerçekleşmiştir. Dolayısıyla 2025 yılı için asgari ücretlinin, emeklinin ve memurun payına yine açlık ve sefalet d ş m ştir.

Emekçileri ve emeklileri enflasyona ezdiren bu artış oranlarına rağmen yeniden değerleme oranı ise yaklaşık yüzde 43,93 olarak belirlenmiş, otoyol ve köprü geçiş ücretleri, emlak vergisi, motorlu taşıtlar vergisi, ehliyet  creti, kimlik  creti, trafik cezaları, pasaport harçları gibi kalemler bu oranda arttırılmıştır. Örneğin yeni yılla birlikte otomobil muayene ücretleri bin 821 liradan 2 bin 621 liraya, B sınıfı ehliyet harcı 3 bin 945 liradan 5 bin 678 liraya, IMEI kayıt  creti 31 bin 692 liradan 45 bin 614 liraya yükseltilmiştir. Yine T  K’in açıkladığı TÜFE oranları nedeniyle 2025 yılının Ocak ayında kiralar yüzde 58,51 oranında arttırılacaktır. Türkiye’de ortalama kiranın 19 bin 344 lira olduğu düşünüldüğünde bir aylık konut kirasının bir aylık asgari ücret düzeyinde olduğu ortaya çıkmaktadır.

2025 yılıyla birlikte ığneden ipliğe her şeye zam gelmeye başlamış, zam yağmuru, zam fırtınasına d n şm ştir. evre, şehircilik ve İkl m Değişikliği Bakanlığı tarafından 2025 yılında market poşetlerinin adet başına 50 kuruştan satılması kararlaştırılmış, böylelikle 2019 yılından itibaren ücretli hale getirilen ve fiyatı 25 kuruş olan poşete yüzde 100 zam yapılmıştır. Ayda 417 kilovatsaat elektrik tüketimini aşan yurttaşlar ise 2025 yılının şubat ayından itibaren s bvansiyondan faydalanamayacaktır. 1.050 liranın üzerinde elektrik faturası ödeyen mesken aboneleri, tarifede bir üst dilime girecek, 1.050 liralık yüksek tüketimli bir meskenin faturası, 2 bin lirayı bulabilecektir. Yani elektriğe sübvansiyonun kaldırılması üzerinden ciddi bir zam gelmiştir.

Yine 2025’e girilmesiyle birlikte kırmızı ışıkta geçmenin cezası 1.506 liradan 2.167 liraya, hatalı parkın cezası 690 liradan 993 liraya, alk ll  araç kullanma cezası 6.439 liradan 9.267 liraya, hız sınırı yüzde 10’dan yüzde 30’a kadar aşmak 1.506 liradan 2.167 liraya ıktı.

Kabahatler Kanunu gereğince gerçek kişilere uygulanacak gürültü cezası 1.406 liraya, evsel atık ve artıkların toplanmasına veya depolanmasına özgü yerler dışına atan kişiye uygulanan ceza ise 450 liraya yükseldi. Kapalı alanlarda ve araçlarda tütün mamullerinin tüketilmesine ilişkin ceza da 1.406 lira olarak arttırıldı. Çevre Kanunu'nda daha önce cezası 20 bin lira olarak belirlenen aykırılıkların cezası 557 bin 212 liraya, daha önce 100 bin lira olarak belirlenen aykırılıkların cezası da 2 milyon 786 bin 492 liraya çıkarıldı. Ayrıca temel gıdalar, enerji, ulaşım ve lüks tüketim ürünlerinde yüzde 10 ila yüzde 30 arasında değişen zamlar gerçekleşti. Özellikle gıda fiyatları yılın ilk gününden itibaren artan maliyetlere paralel olarak arttırılmış 10 lira olan ekmeğin fiyatı pek çok yerde 12 buçuk liraya çıkmıştır. Yine yeni yılın ilk günlerinde akaryakıt fiyatları da zamlanmış benzine 1,27 lira motorine ise 96 kuruş zam yapılmıştır.

Asgari ücretin, emekçi ve emeklilerin maaş artışları resmi enflasyonun bile altında tutulmuşken, kira artış oranı yüzde 60'lara dayanmışken, 2025 yılının ilk günleriyle birlikte iğneden ipliğe her şeye zam gelmiştir ve gelmeye de devam etmektedir. İktidarın yanlış politikalarından dolayı nerdeyse her gün gelen zamlar nedeniyle milyonlarca yurttaş açlık ve sefaletle sürüklenmeye devam etmektedir. Maaşlardaki düşük artışlara karşılık dinmek bilmeyen zam yağmuru emeği geçinen yurttaşların en temel ihtiyaçlarını dahi gidermesini zorlaştırmaktadır. 2025 yılıyla birlikte hızlanan zam yağmuru sorununa ivedilikle çözüm bulunması amacıyla gerekli olan tedbirlerin ve politikaların araştırılarak belirlenmesi ve hayata geçirilmesi için bir araştırma komisyonu kurulması gerekmektedir.